

WINTRŮV RAKOVNÍK

XX. PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÝCH
DIVADELNÍCH SOUBORŮ

3.

BŘEZEN 1996

Soubory se množí, diváků je málo

Příliš mnoho se neví o amatérských divadlech v Praze, které existují až na drobné výjimky ve stínu divadel profesionálních. Na to, zda živoří nebo kvetou, jsem se zeptal Pavla Hurycha, člověka, kterého většina mimopražských ochotníků zná spíše jako nadšeného amatérského divadelníka než pražského předsedu ADA.

❑ Jakou funkci v divadelním světě vykonáváš?

Funkce - to zní dost honosně. Jsem předsedou pražského regionu Amatérské divadelní asociace (ADA), která v dnešní době pokrývá prakticky celé Čechy. Hlásí se k nám soubory z různých konců, které jsou buď organizované v některém z regionů, nebo se hlásí nepřímo z míst, kde organizace nefunguje v plném rozsahu. Neděláme rozdíl v tom, kdo je organizovaný u nás a kdo v jiném spolku. Naší zásadou je fakt, že nám jde o udržení amatérského divadla a sdružování lidí k tomuto záměru.

❑ Jak to v Praze s amatérskými divadly vypadá?

Řekl bych, že se to stále lepší. Přezili jsme první krizi a dostali jsme se do doby, kdy začínají pracovat nové soubory. Existuje samozřejmě problém, že chybí kontinuita těchto souborů a tato divadla pak dělají základní školské chyby. Nemají se zkrátka od koho učit. Přesto je ohromné, že vůbec začínají a že cítí potřebu se spolčovat, odejít od televize, od počítačů a hledat nějakou jinou zábavu než je pasivní konzumace kultury.

❑ Jaká je návštěvnost amatérských divadel v Praze?

Velice špatná. Existuje totiž velká konkurence profesionálního umění a Praha má také ten problém, že je příliš velká. Lidé jdou buď do kamenného divadla na herce a ani je nezajímá kus, který se hraje, jdou na herce z televize, a pak je v Praze také kult snobství. Když se diváci dozvědí o nějakém profesionálním úletovém představení nebo přijede zahraniční divadlo, tak tam jdou a mnohdy ani nevědí na čem byli. Jde pouze o to, že tam byli. Což je ta největší snobárna, která může být.

❑ Jak amatérská divadla malou návštěvnost řeší? Má smysl dělat amatérsky v Praze?

Má to smysl. Jak jsem již předeslal, má to smysl především z toho důvodu, že lidé mají potřebu se spolčovat. Ale abych to upřesnil, představení mají určitou návštěvnost. Záleží na pořadateli. Poměrně slušná návštěvnost bývá například v karlínském Spektru, kde pracuje asi sedm souborů a tím, že členové souborů mají své přátele, které si zvou na představení, vždy nějaký diváci jsou.

❑ Hrají se divadla i na sídlištích?

V současné době například rozjíždíme v sídlišti na Opatově akci, při které se hraje amatérské divadlo každou druhou středu. Návštěvnost je zatím velice slabá, ale zkoušíme to teprve od listopadu a máme představu, že by se tam mohlo zrodit jakési sídlištní centrum, kam by mohlo pravidelně chodit padesát, šedesát diváků. Sídlištní komunita totiž

doposud žije bačkorovou kulturou, kterou tvoří především televize a hospoda.

❑ Která pražská amatérská divadla jsou v poslední době nejznámější?

Z těch souborů, které byly notoricky známe obnovila činnost pražská Lucerna, která bude mimochodem hrát také na Opatově. Co vím, tak budou mít zanedlouho obnovenou premiéru Balady pro banditu. Dobře šlape již zmíněné karlínské Spektrum, kde je asi sedm souborů, funguje také pražský SUMUS, dříve Divnezdadlo. Funguje také divadelní soubor Bráník, který se věnuje především pohádkám. Z novějších souborů je to potom Alfa a Omega. Dá se říci, že v Praze dnes funguje určitým způsobem řádově dvacet amatérských souborů.

❑ Můžeš mi říci něco o již připravené regionální pražské přehlídce?

Tuto přehlídku děláme za čtrnáct dní právě na Opatově. Zúčastní se jí deset souborů, které hrají pro dospělé. Jako host vystoupí soubor z Říčan, který hrál i v Rakovniku.

❑ Jak vidíš budoucnost pražských amatérských divadel?

Vždycky růžově, protože kdybych to tak neviděl, tak v ADA nedělám. Musíme být optimisty a myslím, že se to vyplácí, protože právě tento optimismus nás donutil, abychom asociaci založili. Nechtěli jsme ji založit jako truc SČDO, ale jako spolek, který amatérské hnutí podpoří na jiné bázi a celou záležitost děláme víceméně jako volné sdružování. Počítám s tím, že budou vznikat nové soubory, samozřejmě jsou počáteční problémy s kvalitou, budeme se snažit získat nějaké prostředky k tomu, abychom jim mohli pomáhat po technické stránce. Chceme uspořádat semináře k nejožehavějším problémům jako je jevištní řeč, dramaturgie a podobně.

Zaznamenal -hlb-

Hodnocení odborné poroty

Stanisław Ignacy Witkiewicz

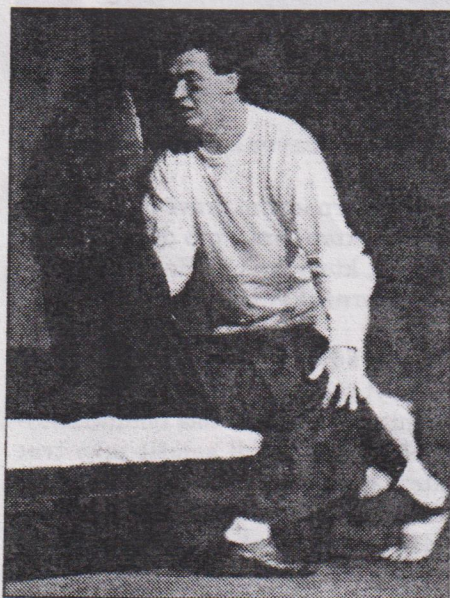
BLÁZEN A JEPTIŠKA

Sympatický, věkem mladý kolektiv divadla LUNA z blízkého Stochova vystoupil na Wintrově Rakovnicku poprvé. Historie souboru je kratičká (prosinec 1994). Hra Blázen a jeptiška je jeho prvním inscenačním počinem. Je třeba hned v úvodu předeslat, že počinem hodným uznání jak z hlediska vlastní dramaturgické volby, tak svým způsobem i z hlediska efektů, které tato volba přináší dovnitř souboru pro jeho další práci. Nutno zároveň podotknout, že na debutanta je to volba odvážná a úkol nelehký.

Stanisław Ignacy Witkiewicz, polský filozof, malíř, teoretik umění, prozaik a dramatik byl avantgardním předchůdcem absurdního dramatu. Jeho hra Blázen a jeptiška, tak jako většina dalších jeho her, pracuje s prostředky, které svobodně deformují realitu. Výsledkem této deformace je vnitřně důsledná konstrukce, řízená jakoby zákony snu. Hrdinové hry hledají metafyzický zážitek, který by jim podhalil tajemství existence, dal pocítit vlastní identitu. Drtivost lásky a erotiky je tu přitom hlavní hybnou silou.

Z inscenace je zřejmé, že soubor sáhl po předloze cíleně, vědom si kvalit a zvláštností zvolené látky. V tom základním zprostředkoval základní smysl Witkiewiczovy hry způsobem, který publikum nezavádí, ale také jeho vnímání příliš nepomáhá. Je to pochopitelně dáno nevelkou zkušeností režijní a hereckou. Soubor se přes jisté momenty grotesknosti, nadsázky a popuštění uzdy jevištní fantazii, jež jsou v inscenaci obsaženy, nedobral v těchto aspektech k celistvému inscenačnímu tvaru. V tomto ohledu zůstala dlužna autorovu výtvarnému vidění i scénografii, včetně svícení. Režie Luboše Fleischmanna, zatížena tím, že režisér hraje jednu z hlavních postav, nebuduje zcela důsledně dramatické situace ani inscenaci jako celek. Ochuzena již v expozici, nedostává inscenace potřebný tah. Absentuje větší míra napětí a překvapivosti.

Až na výjimku se zatím příliš nedaří hercům zvládnout polohy groteskní nadsázky, ba namnoze ani základ, z něhož by mohla vyrůstat. Dílem dochází více k reprodukci textu, než k jeho herecké interpretaci. Onou výjimkou je ztvárnění role Sestry Anny Natašou Gáčovou, svědčící o velice dobré herecké vybavenosti.

Výše uvedené poznámky o problémech inscenace nejsou její hanou, nýbrž otevřeným pohledem na práci kolektivu, jež je pro budoucnost středočeského amatérského divadla nemalým příslibem. Ostatně, jejich současná práce na dalších titulech (Kafka: Proměna, Vesnický učitel, Proces ...) je toho zřetelným důkazem.

Milan Strotzer

Hodnocení odborné poroty

F. F. Šamberk, K. Šašek, V. Sent

BLÁZINEC V PRVNÍM POSCHODÍ

Posledním představením Wintrova Rakovnicka 1996 byla inscenace komedie F. F. Šamberka, K. Šaška a V. Senta Blázinec v prvním poschodí v nastudování divadelního spolku VOJAN Libice nad Cidlinou.

V prostorově dobře řešené scéně a nápaditých kostýmech Alexy Šváchové se v režii Jaroslava Vondrušky odehrává přehledně sdělený příběh v bystrém konverzačním tempu. Nadprůměrné řemeslné vybavení členů souboru, které ani sedmiletá pauza v činnosti nemohla poškodit, umožnilo vytvořit dramatické postavy s přesnými charakteristikami a v jednotné stylizační rovině. Zvláště zdařilé byly herecké výkony Slávky Hubáčkové (kuchařka Katy) a Heleny Vondruškové (Klára), ale i herecká práce Miroslava Fišera (lékař Jaroslav) a Miloše Nováka (Artur) si zaslouží pochvaly. Nejtěžší situaci měl Jaroslav Vondruška, protože vedle náročné režijní práce se musel vyrovnat i s náročnou rolí sluhy Josefa, jehož dramatickou postavu oba autoři - K. Šašek a V. Sent - značně zploštili oproti původní předloze F. F. Šamberka.

Přes všechny překážky, které musel soubor překonat vzniklo představení vtipné, veselé, temperamentní, vkusné a především divadelní.

Jarmila Černíková